

aničiti kak stan; uničiti pa hočemo odeduštvo, ceteruh je edini, ki ga hočemo in moramo izpodrinuti in uničiti, kjerkoli ga zasačimo.« Dr. Krek je neumorno deloval na polju združništva; ustanavljal je zadruge, prirejal podučne tečaje, dajal vedno nove izpodbude, vedno zanašal novo, čilo življenje v vrste združnih sotrudnikov. Po njegovi smrti je bil 25. oktobra 1917 za predsednika Zveze izbran dr. Korošec, ki še zdaj zavzema to mesto.

Serično teh velikih, zgodovinsko spričanih zaslug duhovščine za gospodarsko in kulturno povzdigo našega ljudstva je čudno, kako je mogel »Kmetijski list« v svojem članku v številki z dne 29. januarja 1930 zapisati te besede: »Pri tem (namreč zmagovitem boju zoper slovenski liberalizem) so si zmagovali oficirji tega boja prilastili diktaturo nad vsem slovenskim javnim, gospodarskim in kulturnim življenjem: slovenska duhovščina ima odločilen vpliv v vseh vprašanih gospodarstva in politike. Ne proti krščanstvu in veri, kvečjemu za pravo krščanstvo in cer-

kev se borimo, ko hočemo v interesu slovenskega naroda, slovenskega kmeta — slovenske kulture — napraviti tej nekrščanski, gospodarsko in socialno škodljivi diktaturi konec.« Bobneče so te besede, pa tudi votle. Kako votle so, dokazuje med drugim tudi zgodovina tridesetletnega delovanja Zadružne zveze in njenih zaslug za slovensko ljudstvo. Saj so te zasluge v veliki meri — to je prav skromno izraženo — zasluge slovenskih duhovnikov. Pred intenzivnim (močnim in razsežnim) gospodarskim in združnim delovanjem slovenskega duhovništva — v zadnjih desetletjih preteklega stoletja — je vladala v Sloveniji gospodarska diktatura: bila je to, kakor je to dr. Krek prav lepo izrazil v zgoraj navedenih besedah na občnem zboru Zadružne zveze leta 1903, diktatura kapitalizma in odeduštva. Da pa je ta strahovita diktatura med slovenskim ljudstvom zlomljena, za to gre največja zahvala slovenskemu duhovniku: sinu slovenskega kmeta in slovenskega delavca.

V NAŠI DRŽAVI.

Kmetijsko posvetovanje. V poljedelskem ministrstvu v Beogradu so se vršila zadnje dni posvetovanja za pospeševanje kmetijstva. Najvažnejši sklepi te konference so ti-le: Da se izboljša prodaja poljedelskih proizvodov, bo pomagala država in banovine pri ustanavljanju zadrug. Žitarske zadruge, ki zgradijo javna skladišča, lahko dobijo kredit pri agrarni banki do 60 odstotkov vrednosti žita, ki ga posedajo v skladišču. Dobijo brezplačno na razpolago stavbeni material za skladišča. Na ta način kmetovalec ne bo prisiljen prodajati žito takoj po žetvi, ko imajo žita najnižjo ceno, ampak bo lahko čakal na ugodno priliko. Podpora bodo dobivale tudi vinogradniške zadruge. — Borba proti rastlinskim škodljivcem bo zelo velika briga vlade in banovin. Poljedelsko ministrstvo je že nabavilo večje število škropilnic za uničevanje škodljivega mrčesa.

Zboljšanje naših odnošajev z Bolgarijo in Italijo. Naši in bolgarski zastopniki, ki se posvetujejo v Sofiji, so sklenili, da lahko dvolastninski posestniki v Bolgariji in Jugoslaviji posestva medsebojno menjajo. Kdor do 1. maja 1930 tega ne bo storil, mu bo prodala posest posebna komisija. Dosežen je tudi sporazum glede nevtralne cone na obeh straneh. — Zboljšane so razmere z Jugoslavijo in Italijo v tem smislu, da je omogočen začetek pogajanj o vseh vprašanih ki še ovirajo prijateljske vezi.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Vladna sprememba na Španskem. Sedem let diktator Španije, general Primo de Rivera je odstopil, ker je grozila v Andaluziji revolucija vojske. Kralj je poveril sestavo nove vlade generalu Berenguero, ki je ustvaril novi kabinet iz vojaških in civilnih oseb-

nosti. Novo špansko vlado smatrajo kot povratek v zopetno ustavno življenje.

Slovaška ljudska stranka je izvolila ponovno za predsednika stranke dobro znanega duhovnika Hlinko.

Sovjetska Rusija v mučnem položaju. Zadnjič smo poročali, da je poplavljena cela Evropa s spretno ponarejenimi dolarji. V Berlinu so odkrili in dokazujejo, da so bili dolarji ponarejeni v moskovski državni tiskarni za tiskanje bankovcev in nato prenešeni po — ruskih agentih v Nemčijo. Vsega skupaj so pustili sovjeti natisniti za 2 in pol milijarde dolarjev. Vodstvo ponarejanja bankovcev so prevzeli trije ugledni člani sovjetske vlade. V štabu boljševiske vzhodne armade v Mandžuriji je bila poverjena celi vrsti zaupnikov naloga, da izmenjajo ponarejene bankovce za prave.

Izgređi v Indiji. Indijski nacionalisti razvijajo v zadnjem času propagando proti angleški nadvladi. Organizirali so po celi Indiji shode in demonstracije ter pozivajo indijsko prebivalstvo, naj se pridruži boju za neodvisnost. Prišlo je po mestih in na deželi do krvavih spopadov med policijo in demonstranti. — Tokratno indijsko gibanje je zelo resnega značaja in boljše organizirano nego vsa prejšnja.

Ura za celo življenje je prava »IKO« ali »OMIKO« ura iz lastne švicarske tovarne ur že 32 let svetovno znane solidne strokovne urarske tvrdke H. Suttner. — Ure, zlato ter srebrno robo se kupuje pri Suttnerju res dobro in poceni, ker že od 44 Din dalje se lahko dobi pravo švicarsko Anker-Remontoir-uro, ali pa že za 98 Din zapesno uro. Tvrdka pošlje svojo novo veliko ilustrirano domačo knjigo tudi našim čitateljem brezplačno, ako jo zahtevajo od tvrdke H. Suttner v Ljubljani št. 992.

DRUŽINSKO PRATIKO
za leto 1930 se dobite v vseh večjih trgovinah papirja, ako že niste nabavili isto do sedaj. 68
za leto 1930
Segajte pridno po njej.

Mučeništvo.

Pomen mučeništva za Cerkev.

Že v najstarejših časih so uživali oni kristjani, ki so dali za sveto vero življenje, ali zgubili premoženje in svobodo, kratko, se morali podvreči sodni preiskavi, posebno češčenje. Na priprošnje mučencev so polagali prvi kristjani veliko vrednost, slavili so njihov smrtni dan, zidali nad grobovi kapelice in najskrbnejše čuvali svete ostanke. V resnici je mučeništvo: 1. Zgodovinski dokaz za one resnice, na katere se naslanja krščanstvo: smrt in vstajenje Gospodovo in ustanovitev Cerkve. V te nauke so verjeli kristjani tako trdno, da je dalo nešteto ljudi življenje in to vsake starosti, stanu ter spola ter iz vseh raznih pokrajin. 2. Je mučeništvo dokaz za božjo moč Cerkev in to v dvojnem oziru. Prvič je usposobilo ljudi za to, da so darovali zanj življenje in to med najstrašnejšimi in najbolj dolgotrajnimi mukami. Drugič Cerkev ni bila uničena kljub vsemu že opisanemu preganjanju, koga cilj je bil: iztrebiti krščanstvo. S prelivanjem krščanske krvi so dosegle rimske oblasti ravno nasprotno, kar so nameravale, da se je krščanska vera vedno bolj širila in konečno osvojila celi svet.

Število mučencev.

Število mučenicov je zelo veliko. — Pod Neronom je umrla po poročilu rimskega zgodovinarja Tacita neizmerna množica. Drugi rimski pisatelj — pogan Plinij se ustraši v svojem poročilu glede števila onih (kristjanov), ki so prišli v nevarnost z izdajo zakonov proti kristjanom. Pod cesarjem Markom Avrelijem je bilo proti kristjanom toliko obtožnic, da jih niso zmogli sodniki. V preganjanju pod Dioklecijanom je bilo število mučencev tako ogromno, da ga je nemogoče imenovati. Meči so se skrhalo in zlomili in rablji so se utrudili, da so jih morali zamenjavati. V Egiptu so včasih na en dan usmrtili: 30, 40 do 100 kristjanov. Nekaj navadnega so bila usmrčenja v množinah.

Način mučenja

je bil posebno v zadnjih preganjanjih strašno krut in dolgotrajen. Kristjane so mučili tako-le: Križali s privezanjem ali pribijanjem, prebadali so jih, ali jih privezovali na vse mogoče načine. Nadalje so jim vezali na roke ter noge razne uteže, ali jih sramotno razgaljali. Zrtev so večkrat pritrčili na kolo in ga vrteli preko ostrih predmetov. Običajna je bila natezalnica, katero so poostriili z užigi in kleščami. Po ječah so pustili kristjane stradati. Priljubljeno je bilo bičanje z vsemi mogočimi trdimi predmeti. Šibali so obsojene tako, da je odpadalo pod številnimi silovitimi udarci meso in so se videle kosti ter drobovje. V navadi